Sv.
Sv. litt.
Dikter
Kaps.

Missionären.

Assar Lindeblad

Missionären,

Sång,

belönad af Swenska Akademien,

af

ASSAR LINDEBLAD,

Kyrkoherde i Skartofta.

(Säljes till förmån för Swenska Mißionswerket.)

STOCKHOLM,
tryckt hos Samuel Rumstedt, 1839.

Jag stod på kusten af mitt fosterland,
och hörde suckar från en fjerran strand.
Mildt glänste månan: wid deß aftonhälsning
jag såg en werld, som wille ljus och frälsning,
och stormen brusade: det war en röst
från wilsna bröder utan hopp och tröst.
Och hafwets bölja gret i högljudd smärta:
det war en klagan ur ett menskohjerta,
som i sin längtan efter himmelsk frid
kringirrar, slitet utaf storm och strid.
"I mörker sitta wi, i dödens skugga:
kom öfwer till oß, innan tårar dugga
från aftonrodnan på wårt brända stoft,
kom med Guds läras ljus och blomsterdoft."
Den stämman klang uti mitt rörda sinne
mer djupt, mer troget än ett barndomsminne,
och mina drömmar wäfde mången bild
utaf en gudadyrkan, mörk och wild.
Det war Guds kallelse: till hednalanden
min ande flög att släcka offerbranden
på Molochs altar, att bereda rum
för Gudasonens Evangelium.
Hwad höll mig qwar? Hwad hade jag i werlden,
som band min tankes wingar från den färden?
Min ungdomskärlek och mitt barndomshem, —

o, jag war mäktig att försaka dem.
En högre kraft jag i mitt hjerta kände,
och upp till stjernorna min blick jag wände,
de höge Guds apostlar, som hwar qwäll
gå ut med himmelskt ljus i nattens tjell.
Som en af dem, jag wille wänligt wandra
i werlden hän, att tända dag för andra,
och sist, som de, gå bort från jordens grus
i ewighetens milda morgonljus.
O hwilka tankar, som mitt sinne fyllde!
Hur hjertat flög, hur hoppets sol förgyllde
hwar tempelspira, som sig lyfte glad
på hedenjord, i öcken och i stad!
Wäl den, som fattar rätt Guds wink! Jag hade
ej mer ett wal. Mitt lefnadslugn jag lade
till offer ned för Gud, som war mig när,
och från den stunden war jag Mißionär.

Det war en morgon. Ifrån östersalar
gick dagens konung. Öfwer berg och dalar
flög fogelsången lätt och luftig hän
att i sin kärlek famna Skaparns knän.
Och tempelklockan ljöd och solens lågor
mer glada summo uppå luftens wågor,
och öfwer skog och slätt och sjö och sund
ett skimmer glänste af en högtidsstund.
Då gick jag upp i helgedomens sköte;
der stod den fromme Lärarn mig till möte,

att wiga mig till hedningarnas ljus:
det war min skönsta stund i Herrans hus.
Hur warmt föll ordet i min själ, likt droppar
från solens öga öfwer wårens knoppar;
och himlens port sprang upp i ljus, och Gud
nedblickade uppå sitt sändebud.
Jag såg med klarhet in i ewigheten,
Och en Zeraf, som fordom hos Profeten,
i stilla nedflygt rörde wid min mund
med eld ifrån en högre altarrund.
Då brann uti mitt bröst Guds kraft och wilja,
och martyrkronan kunde jag ej skilja
från lifsens krona, som i dagens glans
på altarkorset syntes mig tillhands.
Guds rike gick i wexlande symboler
förbi mitt öga: mennisko-idoler
och menskothroner sjönko i sin natt:
en thron stod qwar, — der den korsfäste satt:
för Honom böjde werldar knän: sin spira
Han sträckte ut, så långt som andar fira
sin sköna, saliga tillwaros fest,
ifrån den jord, der sorgen är en gäst,
upp till de sferer, der i ljusa ringar
en ewig harmoni kring Skaparn klingar.
Hur ärofullt, att som Hans härold gå
i werlden ut, försmådd, men glad ändå,
till döden dömd, och dock för lifwet wunnen,
och öfwerallt i Honom blott befunnen! —

Jag steg i skeppet med en upprörd själ.
Du kära fosterland, farwäl, farwäl!
Frid will jag dig och dina söner önska.
Jag skall ej mer se dina skogar grönska,
ej höra dina näktergalars sång,
ej dina bäckars sorl och källors språng.
Och dina wattenfall i månskensqwällen,
och dina sagors echo ifrån hällen,
din Carlawagn och dina Carlars jord,
och himlens underflamma högt i nord —
de wagga mig ej mer i sälla drömmar.
Wäl, der jag kommer, susa äfwen strömmar,
och stjernor spegla sig jemwäl deri,
men — utan fosterlandets poesi.
Ack, blott i hemmets dalar står en lyra
på hwarje punkt: en gud i helig yra
berör deß strängar: hur de klinga skönt
på winterdrifwan och i sommargrönt.
Nu har jag intet hem: der borta simmar
en wänlig mörkblå rand; om några timmar
är den försjunken med min moders hus,
der bönen wakar wid sin lampas ljus.
Och skogen der, hwars kronor sakta wäfwa
sig in i molnen, som der ofwan swäfwa!
Der låg en kär, en snöhwit hand i min,
en fången ljusalf: hur jag slöt den in
i warma bojor! Det är slut. Förgången
är lifwets kärleksdröm med sommarsången,

och Hon må blekna bort uti min själ:
hon trifs ej samman med mitt högre wäl. —
Och fädrens grafwar, minnets ättekullar!
Utöfwer dem den gröna sommarn rullar
sitt blomstertäcke, att de ädle der
må sofwa ljuft. Hwarthelst min kosa bär,
wißt bär den till en graf, men ej till deßa,
der mina fäder laggt till ro sin hjeßa.
Dock, jorden är ju Herrans, hwart jag går,
och modershjertat, som i jorden slår,
tar lika wänligt mot sin son, der solen
har byggt sin kungsslott, som wid norra polen.
Se mina stilla lundar, mina berg
förswinna nu i aftonrodnans färg,
likt trogna wänner, som från lifwets hwimmel
en efter annan flytta till Guds himmel.
Farwäl! der morgonpurpurn rinner opp,
i palmers skugga ankrar nu mitt hopp.

Och skeppet flög på Oceanens wågor
och solar släckte sina gyllne lågor,
och folk och länder foro mig förbi:
det war ett stort, ett magiskt trolleri.
Och mången okänd syn på himlen glödde,
och sjelfwa hafwet månget under födde.
Mitt mål kom närmare, mitt hjerta slog
alltmera warmt; deß djerfwa längtan tog
ett rike in för Gud och den Han sände.

Snart ingen wind det trötta seglet spände,
och Österlandet tog mig på sin jord
med alla hoppets drömmar ifrån nord.

Det war en gudafest. I naken skepnad
stod wantron fram, med seklers häfd bewäpnad —
ett rysligt gyckelspel, hwars andemagt
i mörkrets bojor tusen slägter lagt.
O hwilka syner inför dagens öga!
O hwilka brott, som uti Ganges löga!
En syndafallets jubelfest, som stod
inunder himlens hwalf och i pagod
med wilda skri och menskooffers akter
och afgrundslekar uti Edens trakter!
Men ordet löstes på min tunga: rörd
jag talade, af tusen öron hörd:

"Du arma folk, i mörkrets dal befunnet!
statt upp, war ljus, ty ljuset är dig hunnet,
och Herrans herrlighet går upp för dig.
Jag är deß härold: Gud har skickat mig
från nordanlanden genom storm och bölja,
och nåd och sanning med mig wänligt följa.
Jag kommer till dig med Guds frälsningsord,
will utså det uti din blomsterjord,
will resa på din nattbetäckta bana
det helga korsets segerrika fana.
Se, Gud är en. Hans thron Cheruber bära

högt ofwan himlar, sjungande Hans ära,
och jorden, der du står, berör Hans fot.
Du hör Hans kärlek, och du hör Hans hot.
O, talar Han i wrede, så då bäfwar
Himalaja, och stormens ande swäfwar
förödande uti din tempellund,
och jorden darrar på sin gamla grund.
De skrämda molnen genom fästet flyga,
och skogens djur till sina hiden smyga,
och åskor rulla öfwer himlens plan,
och sol och stjernor slockna på sin ban.
Men talar Han i kärlek, se, då träder
den gröna wåren fram med westanwäder,
och blomsterångor genom dalen gå,
och rosor rodna, näktergalar slå.
Wälsignelse i arladaggen droppar
och solen dansar öfwer skogens toppar,
och antilopen leker wid din fot,
och månen glänser öfwer jordens klot.
Och Gud är kärleken. Hwarhelst du blickar,
en stråle från sitt anlet Han dig skickar:
på haf och land, i ton och i gestalt,
du hör Hans hjerta klappa öfwerallt.
Lägg handen på ditt eget bröst: förnimmer
du ej Hans stämma? Flyger ej ett skimmer
utaf Hans kärlek genom all din själ,
när du har handlat samwetsgrant och wäl?
Men hwad du hittills ej förstod, ej kände, —

Sin ende Son Han hit i werlden sände
ur fadersskötet, ur de sällas chor,
att frälsa dig, om du på Honom tror.
Ty ditt behof är frälsning. Synden sitter,
en swekfull orm, uti din barm, — en bitter,
en klippfast rot, som skjuter upp med stam,
der blomster glöda, frukter wexa fram,
men gift och död uti dem alla hwila.
Till dina gudafloder må du ila,
må mäta dina öknar, eller stå
i solens eld, du winner ej ändå
hwad själen åtrår, hwad som anden renar.
Ju mer din bot på egen wåg sig grenar,
i mera skygd förderfwets planta gror.
Du will försoning, men försoning bor
wid korset blott, der Gudasonen blödde
och lifwets perlor öfwer stoftet strödde.
Hwar söker du den? Ack, på plågors glöd
du sjelfwiskt kastar dig ur död i död,
och för din Gud, tillyxad uti skogen
af swekets händer, du dig offrar trogen;
men hur än jubelskriket höjs derwid,
är du försonad? har ditt hjerta frid?
O! kom till Honom, som bar törnekrona;
wid korsbaneret fridens harpor tona,
och i deß skugga blomstrar salighet:
det är mystérn, som Christendomen wet.
Se, hwar deß hwita dufwor bo och bygga,

der sitta folken lyckliga och trygga,
och friheten står upp med lag och rätt:
det blir en himlaburen menskoätt,
förbrödrad, jemlik uti ädla sinnen,
med samme Gud och samma hopp och minnen,
och konst och bildning wagga uti ljus
sin skära blomkalk öfwer jordens grus,
och gyllne stjernor, som derofwan blinka
de trötta barnen upp till fadren winka.

Se Alleimaramträdet *): ewigt grönt
sin krona lyfter det mot himlen skönt,
och hur än stormar gny och blixtrar ljunga,
deß grenar friska, saftiga och unga,
i jorden sänka sina spetsar ned,
och nya stammar wäxa led för led,
och bilda swala, grönskande arkader
uppå en wink utaf naturens fader,
och krigare och herde hwila der
bland mogna frukter och en blomsterhär.
Så Christendomen, aldrig åldrad, stiger
med kronan uppåt: wid sin barm hon wiger
all jordens slägter till en syskonslägt
och swalkar menskoanden med en fläkt
från salighetens höga azursjöar.
I nordanland, på söderhafwets öar
hon är en gren af samma friska stam,

*) Ficus Bengalensis.

som skjöt i Palestinas dalar fram.
Hur trygg du går i hennes pelargångar,
der ewighetens naphtakälla ångar,
och Sarons liljor dofta fröjd och frid,
och tron är segren i all sorg och strid.
Bekänn deß läror: bygg i fikonlunden
ett Jesustempel, der wid altarrunden
det nya Salems port går upp för dig
och frälsarhjertat huldrikt öppnar sig.
Nu är den stund, då Herren sig förbarmar;
o, kasta dig uti Hans fadersarmar."

Mitt tal war slut. Den stumma skaran fick
sin stämma åter, sorlade och gick
likgiltig bort, som hafwets wilda wågor,
förgäfwes wärmda utaf solens lågor,
och qwällen kom, jemwäl i detta land
med stilla frid. I aftonrodnans brand
Guds kärlek stod med purpurrunor skrifwen,
och som en dal, till hem åt tystna'n gifwen,
låg werlden för mig stilla, allwarsam,
och ambradoft och månsken smögo fram.
I nattens dunkla, wemodsfulla tankar
stod hoppet lutadt wid sitt trogna ankar,
såg upp i tårar och i bön till Gud,
förklaradt mildt i sjelfwa sorgens skrud.
Då steg en engel fram ur skyn: han hade
en lyra wid sitt bröst: hans anlet sade

hur säll han war, hur himmelskt mild och skön,
som ett Guds ja till menskohjertats bön.
Och lyran stämde till en sång, hwars toner
förklingade i nattens regioner;
men ack! deß tankar blomstra i mitt bröst
till twiflets ljus, till modlöshetens tröst.

"Guds ord går fram i stilla segerwinning,
och huldt och skönt kring mensklighetens tinning
omwirar tron sin återlösningskrans.
All jorden ligger snart i himmelsk glans;
ty Jesus, alla werldars solljus, sänder
sin sannings strålar ut till haf och länder,
och folken stiga upp och prisa Gud
med föresångarne, Hans sändebud.
Och barn och fäder till Hans hjerta falla,
och jordens widtkringspridda slägter alla
hwarandra famna öfwer hafwens frid,
och skalder sjunga om den gyllne tid.
Och paradisets dagar födas åter,
och jordens engel i sin himmel gråter
en glädjens tår, som faller ned ur skyn;
då dofta blommorna wid stoftets bryn,
och ängens lamm med skogens konung leka,
och örnarna den wåna dufwan smeka,
och krigarklingan under plogens gång
skär tegens torfwa wid en lärkas sång,
och hwarje suck utur naturens hjerta

är jubel blott, är kärlek utan smärta,
och menskan, kronan uti skapelsen,
är en Guds tanke och Guds bild igen. —
Ne'n wandra Herrans budskap i all werlden,
och ljusets englar följa dem på färden,
en osedd hjeltehär, som nederslår
all mörkrets makt, som dem i wägen står.
Och öfwerallt en Guds plantering stiger
i dagen fram, der tidens oro tiger,
der sedlig skönhet bor i tjell och sal,
mer skön än rosen uti Kaschmirs dal.
Men Gud må skicka sina blomstergårdar
en trogen tjenare, som jemt dem wårdar;
ty frodas de förutan honom? Nej,
likt "kokospalmerna, som trifwas ej,
om man ej bland dem går och bland dem talar,"
snart dö de ut i wanskligheten dalar,
de christna lederna, om ej bland dem
en lefwande Guds röst har jemt sitt hem.
Dock — kunde än en mor sitt barn förglömma
och för deß böner, för deß qwal ej ömma,
så kan dock Herren ej förgäta dig,
o Israel, uppå din öckenstig!
Han leder hjertan såsom wattubäckar:
för tröttad pilgrim, den en luftbild gäckar,
Han öppnar källor uti öknens sand
och bäddar hwilorum i bergets rand.
Och när Han kallar, stiga fram de döde,

och sjelfwa stenarna, om Herren bjöde,
predikade Hans namn: hur skulle Gud
wäl sakna wittnen, sakna sändebud?
O, du som bär det helga ljusets fackla
i hedendomens natt, ej må du wackla,
ej bäfwa eller tröttna, kämpa gladt;
på krigarns hjessa blir ej lagren satt,
om han ej kämpar, som det krigarn egnar.
Den stora strid, som förs å Herrans wägnar,
bär segerteckner i sitt sköte: snart
går morgonstjernan upp och lyser klart,
och dunklet flyr och tidens dimmor alla
sig wältra hän, de söfwande, de kalla;
och det blir dag och Jesu rike sträcks
ifrån den gräns, der aftonsolen släcks
till österns portar, och från norr till söder
en enda ewig kärleksflamma glöder.

O frälsningsord, du lifwets klara ord!
flyg med ditt himmelrike öfwer jord
och res ditt Sionstempel allestädes,
der menskoanden i ditt ljushaf glädes,
och alla hjertan slå i Jesu famn
och alla knän sig böja i Hans namn.
Du gudaord, som krossar och förljufwar,
du näpser wädren, wågorna du kufwar,
och klyfwer hällebergen och förströr
det folk, som ej din warningsstämma hör.

Du mättar tusen hungrande i öknen
och wisar wäg i flammorna och töknen
till det förlofwade, det sköna land,
som ewigt blommar bortom grafwens rand,
der som de gode återse hwarandra,
och alla trogna, rena själar wandra
i himmelsk loffång och i himmelskt ljus,
förenta ewigt i sin faders hus.
Upp, och besegra werlden: segerstunden
i himlen slår, förlossa hwarje bunden,
gör slafwen fri och gör den frie from
och hela jorden till din helgedom!

Exemplaret kostar 8 sk. B:co.

[library stamp]

UPPSALA UNIVERSITETSBIBLIOTEK
16000 001966573